

Missiv

Dnr 22REK4

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport bedömning delårsrapport 2 2022

Ärendebeskrivning

Revisorerna ska enligt 12 kap §2 Kommunallagen bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat inför kommunfullmäktiges behandling av delårsrapporten.

Revisorernas sakkunniga har översiktligt genomfört granskningen av delårsrapport 2 för januari till och med augusti med underlag. Granskningsrapporten, som bifogas, är underlaget för revisorernas bedömning.

Förutsättningar för granskningen

Revisorernas granskning har inriktats på de fem koncerngemensamma verksamhetsmålen i Kommunplanen förutom de obligatoriska finansiella målen enligt Kommunallagen.

Revisionens samarbete med ekonomiavdelningen fungerar bra. Detta gäller både revisionskontoret (kommunkoncernens redovisning, verksamhetsmål samt finansiella mål) och PwC (kommunens redovisning).

Att i tid ha bra, kvalitetssäkrade beslutsunderlag för den löpande resultatuppföljningen är en viktig fråga för kommunstyrelsen. Revisorerna rekommenderar även i år att bemanningsläget på ekonomiavdelningen analyseras utifrån behovet av kvalitetssäkring av de slutliga beräkningarna av utfall och prognoser för indikatorer samt måluppfyllelse gällande de finansiella målen.

Gällande statsbidrag och periodiseringar av leverantörsfakturor noterar revisorerna att kommunstyrelsen behöver stärka den interna kontrollen över hanteringen av redovisningen på nämndnivå, för att säkerställa att resultaten per nämnd och totalt för kommunen är rättvisande.

De felaktigheter revisionen noterat i underliggande beräkningar till finansiella mål har rättats innan delårsrapporten behandlades i kommunstyrelsen. Detaljresultaten gällande granskning av mål och redovisning har kommunicerats med Styrning och Stöd Ekonomi.

Revisorernas generella slutsatser och ställningstaganden

Vi bedömer att delårsrapporten i stort uppfyller kraven enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, kapitel 13 samt god redovisningssed.

Arbete fortgår för att säkerställa en korrekt redovisning av hyres- och leasingavtal. Vi kommer att följa upp detta i granskningen av årsredovisningen.

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat (exklusive realisationsvinster), är uppfyllt, men prognosen för resultatet för hela 2022 lägre än budget.

Uppföljning av iakttagelser vid bokslut 2021

Pensionskostnader

Under 2021 tecknade kommunen ett avtal om en försäkringslösning uppgående till en kostnad på -717 MSEK inklusive löneskatt. Avtalet innebär en inlösen av vissa pensioner som intjänats före 1998. Dessa pensioner är inte, enligt gällande redovisningslagstiftning för kommuner, bokförda som en skuld i balansräkningen utan återfinns i stället såsom en ansvarsförbindelse. Det innebär att hela summan redovisades som en kostnad i kommunens resultaträkning år 2021.

Revisorerna noterar efter den översiktliga granskningen av delårsbokslutet att detta har genomslag på lägre kostnader för pensioner i resultaträkningen 2022. Januari - augusti 2022 var kostnaden 67,1 mkr avseende pensionsförmåner intjänade före 1998, vilket kan jämföras med samma period 2021 då beloppet uppgick till 72,5 mkr.

Finansiell leasing

Under 2021 klassificerade kommunen om en stor del av sina hyreskontrakt och redovisar nu dessa enligt principerna för finansiell leasing. Kommunens redovisar hyrda fastigheter med finansiella leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen (dvs som om de ägdes av kommunen). Förpliktelsen att i framtiden betala hyra/leasingavgifter redovisas som en skuld i balansräkningen. Som kommunen beskriver i delårsrapporten har omklassificering inte hunnits göras av samtliga hyresavtal av per delårsbokslutet.

Det är svårt att uppskatta beloppet på de återstående hyresavtalen, men beloppet som påverkar balansräkningen är med all sannolikhet väsentligt. Om kommunen hade redovisat samtliga av sina hyresavtal som finansiell leasing hade balansomslutningen varit högre än vad den presenteras i delårsrapporten. Det påverkar soliditeten som skulle ha varit lägre om denna redovisning gjorts fullt ut för samtliga hyresavtal.

Enligt granskningen har det inte en väsentlig påverkan av resultaträkningen eftersom den hyreskostnad som har redovisats är i liknande nivåer som den kostnad för avskrivningar och räntor som skulle ha redovisats vid finansiell leasing.

Arbete fortgår för att säkerställa en korrekt redovisning av hyresavtalen. Revisorerna avser att följa upp detta i årsredovisningen.

Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Prognosen för helåret visar att målet kommer att uppnås. Resultatet exkl. realisationsvinster och exploatering över en åttaårsperiod är 2,9% och målvärdet för indikatorn 2,5%.

Revisorerna noterar att det långsiktiga målet reviderades ner till 1 % 2020 från att ha legat på 2 % under en längre tid.

Revisorerna delar uppfattningen att målet nås för en åttaårsperiod. Där-
emot är kostnadsutvecklingen för närvarande snabbare än skattein-
täktsutvecklingen.

Analys

Prognos för resultat för helår för nämnderna är överskott mot budget för samtliga nämnder förutom Socialnämnden -2,4 mnkr och Överförmyndarnämnden -0,1 mnkr. Kommunstyrelsens prognos är ett resultat 142,0 mnkr lägre än budgeterat. Det beror i huvudsak på att exploateringsverksamheten visar underskott med -182,3 mnkr mot budget. Detta förklaras med att flera stora projekt förskjutits i tid och beräknas ge intäkter först 2023. Däremot kommer realisationsvinsterna bli 74 mnkr högre än budgeterat.

Detta avspeglas i kommunens balanskravsresultat som prognosticeras till 173,3 mnkr mot det budgeterade 247,2 mnkr, en sänkning med 73,9 mnkr.

Prognosen för helåret visar på att kommunens nettokostnader (exkl. realisations- och exploateringsresultat) ökar med 6,3 %. Skatteintäkterna prognostiseras öka med 4,3 %. Vid årsskiftet visar prognossif-
forna på att nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster blir 11,9 mnkr högre än skatteintäkterna.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Målet har uppfyllts för perioden januari till augusti. Kommunkoncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet, som är den ena indikatorn till målet, uppgick då till 37,8 %, jämfört med målvärde om minst 32,8 %. Målvärdet för koncernens soliditet, bedöms i delårsrapporten uppnås vid årets slut.

Den andra indikatorn för målet är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Skuldsättningsnivån per augusti klarar målvärdet om 103 500 kr per invånare. Målvärdet för indikatorn beräknas däremot inte uppnås på helårsbasis. Prognosen anger ett kapitalbehov om 106 044 kr per invånare.

Revisorerna delar bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet kommer att uppnås.

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringen i kommunen överstiger 100 % och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter Gävle kommun AB och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67 %.

Målet bedöms uppnås på årsbasis.

Indikatorn självfinansieringsgrad under den senaste åttaårsperioden uppgår i delåret till 84 %. Prognos är 74 % på årsbasis för kommunkoncernen, vilket överstiger målvärdet 69 %. Även självfinansieringsgraden isolerat för 2022 med utfall 134 % och prognos 56 % klarar målvärdet 41 %.

Indikatorn kommunens egen självfinansieringsgrad för 2022 har utfall 334 % i delåret, prognos 107 % och klarar målvärdet satt till 60 %. Indikatorn för avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna har ett utfall på 44 %, prognos 24 %, därmed uppnås även det målvärdet om 18 %.

De felaktigheter revisionen noterat i underliggande beräkningar har rättats innan delårsrapporten behandlades i kommunstyrelsen.

Revisorerna delar bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet kommer att uppnås.

Måluppfyllelse verksamhet

Kommunövergripande mål	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
■	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
■	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Revisorerna har noterat bedömningarna av måluppfyllelsen i verksamheten.

Av totalt 27 indikatorer, kopplade till målen, saknas utfall för 17 av dem och för 1 är det utfall som presenteras samma som i årsredovisningen för 2021. För 19 av indikatorerna finns det en prognos för helår.

Då jämförelser med tidigare år saknas i delårsrapporten, har detta lagts till i revisionens analys, se underliggande granskningsrapport.

Det revisorerna kan konstatera baserat på de utfall som finns att tillgå är:

- ✚ För målet om kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor kan revisorerna se en viss fortsatt förbättring av resultaten i de kommunala skolorna, dock återstår att se det slutliga resultatet för 2022.
- ✚ Det finns inga nya utfall för indikatorer inom trygghetsmålet varför det blir svårt för revisorerna att uttala sig om kommunen är på rätt väg eller inte.
- ✚ Vad gäller företagsklimat konstateras att Gävle ligger kvar med oförändrat resultat från 2021 i Svenskt Näringslivs ranking: 271 av 290 kommuner. Rankingen presenterades efter det att delårsrapporten sammanställdes. Arbetslösheten är fortsatt högre än riket och gapet har ökat enligt preliminära siffror. Byggklar mark för företagande ligger långt ifrån målvärdet 60 ha. Revisorerna anser att målet inte kommer att uppfyllas.
- ✚ Målet för samhällsplaneringen baseras på översiktsplan Gävle kommun år 2030 med 120 000 invånare år 2030. I slutet av 2021 hade kommunen 103 136 invånare och SCB:s prognos framåt är en ökning med ca 270 invånare per år. Det skulle innebära ca 105 600 invånare 2030. Att möjliggöra inflyttning förutsätter att det finns tillräckligt med bostäder. Indikatorn 800 nya bostäder nås inte, men den är kopplad till översiktsplanens mål med 120 000 invånare 2030, vilket i dagsläget ter sig realistiskt. Andelen äldre i befolkningen ökar framåt, vilket innebär att färre ska försörja fler. Färre invånare och högre arbetslöshet samtidigt med fler äldre med omsorgsbehov innebär att välfärdssystemet belastas ytterligare. Det är således viktigt att det skapas nya arbetstillfällen och att så många som möjligt i arbetsför ålder arbetar. Revisorerna delar uppfattningen att målet inte uppnås.

- ✚ Det finns bara ett nytt utfall kopplat till målet om en hållbar och klimatneutral kommun. Gävle har i rankingen som Bästa miljökommun per delår 2 är en placering på 5:e plats. Även om man tappat placeringar från en 2:a plats bör resultatet bör ändå ses som gott och stabilt över tid. Två av indikatorerna gällande luftkvalitet samt sjöar och vattendrag bedöms dock inte uppnås. Revisorerna gör bedömningen att målet troligen uppfylls delvis för 2022.

Sjukfrånvaro totalt för kommunen

Den totala sjukfrånvaron för kommunens anställda uppgår under perioden januari - juli 2022 till 7,0 %, vilket är en ökning med 0,3 % jämfört med 2021 (6,7 %). Sjukfrånvaron förklaras främst av spridningen av Covid-19 och riktlinjer att stanna hemma vid minsta symptom.

Sjukfrånvaron inom sektorerna varierar (sjukfrånvaro redovisas inte per nämnd). Inom sektor Valfärd Gävle ökar sjukfrånvaron från 8,0 % till 8,7 % i år. Sjukfrånvaron ökar också inom sektor Livsmiljö Gävle från 2,6 % till 3,0 % i år. Likaså ökar sjukfrånvaron inom sektor Styrning och stöd från 2,9 % till 3,2 % i år. Däremot minskar sjukfrånvaron inom sektor Utbildning Gävle från 6,9 % till 6,8 % i år.

Ovanstående påverkar kommunens korttidsbemanning där det totala behovet av vikarier ökat inom samtliga sektorer, särskilt inom sektor Utbildning Gävle och sektor Valfärd Gävle. I den sistnämnda sektorn har bemanningsläget varit besvärligt. Jämförelse mellan 2021 och 2022 (samma period) visar en minskning i bemanningsenhetens servicegrad för kommunen som helhet, sektor Utbildning Gävle och sektor Valfärd Gävle. Under hösten 2022 kommer en extern genomlysning att genomföras av både bemanningsenheten och kommunens bemanningsprocess.

Revisorerna i Gävle kommun

Eva-Karin Hamilton

Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung

Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport Delårsrapport 2 2022

REVISIONSKONTORET

Gävle kommuns delårsrapport 2, 2022

Grundläggande granskning

**Grundläggande granskning
Gävle kommuns delårsrapport 2, 2022**

Revisionskontoret med PwC som underkonsult
Kvalitetssäkring Gunilla Beckman Ljung, revisionschef

Gävle kommun 2022-10-19

Dnr: 22REK4

www.gavle.se

Innehåll

A Har delårsrapporten upprättats enligt gällande regelverk, normer och god redovisningssed?	3
Sammanfattning räkenskapsrevision	3
Avvikelser från regelverk och god redovisningssed	4
Balans- och resultaträkning	5
Granskning av väsentliga resultatposter	5
Granskning av väsentliga balansposter.....	7
Kassaflödesanalys	12
Sammanställd redovisning	12
B Är resultatet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat?	13
Övergripande måluppfyllelse kommunen.....	13
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	13
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.....	15
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle.....	16
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	18
En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	19
Övrigt	21
Sjukfrånvaro totalt för kommunen	21
Finansiella mål	22
Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 % av skatteintäkterna	22
Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans	23
Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad	23
C. Uppfyller kommunen det lagstadgade balanskravet?	24
Balanskravet	24

A Har delårsrapporten upprättats enligt gällande regelverk, normer och god redovisningssed?

Sammanfattning räkenskapsrevision

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Gävle kommun för perioden 2022-01-01—2022-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Gävle kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i övrigt.

Avvikelser från regelverk och god redovisningssed

Gällande regelverk

Kommunallagen (KL) 11 kap 16 - 21 §§

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Normer och god redovisningssed

Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) är normerande organ och har utgett 18 rekommendationer, delvis omarbetade med anledning av den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Avvikelser från regelverk och god redovisningssed

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen har inte anpassat redovisningen till RKR R1 Bokföring och arkivering. Enligt uppgift pågår arbete med framtagande av systemdokumentation med behandlingshistorik.

RKR R 5 Redovisning av leasing

Gävle kommun redovisar liksom i årsbokslutet finansiell leasing på 41 hyreskontrakt gentemot Gavlefastigheter Gävle kommun AB och som är tecknade från och med år 2017. Arbete med resterande hyresavtal med övriga hyresvärdar koncerninternt och externt pågår och även principer i beräkningarna som till exempel bedömning av rullande hyresavtal.

Revisionens bedömning av avvikelser från regelverk och god redovisningssed

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen redogör för avvikelserna i delårsrapporten.

RKR R5 Redovisning av leasing

Kommunen redogör för avvikelserna i delårsrapporten.

RKR R 17 Delårsrapport

Enligt rekommendationen RKR R17 framgår att delårsrapporten ska följa en viss struktur, bland annat ska viss information lämnas i not. Kommunen lämnar erforderliga upplysningar, men flertalet av dessa lämnas i stället i förvaltningsberättelsen. Vi rekommenderar kommunen att följa RKR:s rekommendation R17.

I delårsrapporten ska också erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag upplysas om i not. En sådan not finns inte i delårsrapporten.

Balans- och resultaträkning

Granskning av väsentliga resultatposter

Skatteintäkter

Vi har granskat redovisningen av skatteintäkter genom verifiering mot underliggande dokument och beräkningar. Den preliminära kommunalskatten för 2022 baseras på eget skatteunderlag från 2020 med regeringens fastställda uppräkningsstal för år 2021 och 2022. Beloppet har vi verifierat mot Skatteverkets redovisningsräkning för preliminära medel 2022. Preliminär slutavräkning innevarande år samt slutavräkningsdifferens föregående år, har stämts av mot SKR. Våra kontrollberäkningar av detta visar att redovisade skatteintäkter är upptagna till rätt belopp i delårsrapporten.

Vår bedömning är att Gävle kommuns redovisning av skatteintäkter följer rekommendationen från RKR och därmed redovisade enligt god redovisningssed.

Generella statsbidrag och utjämning

Vi har granskat redovisningen av generella statsbidrag och utjämning genom verifiering mot underliggande dokument. Slutliga belopp för återkommande bidrag, dvs. inkomstutjämning, kostnadsutjämning, regleringsbidrag/avgift, införandebidrag samt LSS-utjämning fastställs via beslut från Skatteverket. Vad gäller fastighetsavgifter, som även de är återkommande, kompletteras den beslutade utbetalningen med en prognos via SKR.

Utöver de återkommande bidragen finns två nya statsbidrag för året. Det ena avser den så kallade skolmiljarden, vilken syftar till att bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Fördelningen av detta bidrag om 6,8 mnkr till Gävle kommun har verifierats mot Skolverket. Det andra statsbidraget avser ett tillfälligt stöd om 2,1 mnkr på grund av ökade kostnader för finansiering. Beslut har verifierats mot Regeringskansliet.

Särskilt fokus har funnits på statsbidrag i år gällande räkenskapspåståendena riktighet och avklipp. Kontroller har skett mot beslut och villkor från bidragsgivaren och utifrån det har bedömning av redovisningen av statsbidraget skett. Nedan avvikelser har noterats i vår granskning av de generella statsbidragen.

Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden

Statsbidraget får användas under 2022 och 2023. Bidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag. Bidraget bestod först av ett grundbelopp som ska intäktsredovisas med jämn fördelning under perioden januari 2022 – december 2023. Beslut om totalt tilldelningsbelopp kom senare, och skillnaden mellan grundbelopp och det totala tilldelningsbeloppet ska periodiseras med jämn fördelning under perioden juni 2022 – december 2023. Vi noterar att kommunen inte har intäktsredovisat bidraget i delårsbokslutet. Effekten av detta blir för lågt redovisade intäkter i delårsbokslutet. Beloppet är inte väsentligt.

Kommunernas medverkan vid 2022 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige

Bidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag. Statsbidraget ska intäktsredovisas över året från den månad då valmyndigheten har beslutat om statsbidraget. Vi noterar att kommunen har intäktsredovisat bidraget i sin helhet under verksamhetens intäkter i delårsrapporten. Den effekt som uppstår är för högt redovisade intäkter i delårsperioden samt att intäkten är redovisad på fel rad i kommunens resultaträkning. Korrekt klassificering är under generella statsbidrag och ekonomisk utjämning. Beloppet är inte väsentligt.

Vår bedömning är att de väsentliga delarna av Gävle kommuns redovisning av generella statsbidrag och utjämning följer rekommendationen från RKR och därmed redovisade enligt god redovisningssed.

Verksamhetens intäkter

Granskning har skett genom kontroll mot huvudbok samt genom fluktationsanalys, dvs. en analys av väsentliga förändringar i jämförelse med samma period föregående år. Vidare har stickprovskontroll för ett urval av intäktstransaktioner skett genom avstämning mot inbetalningsavi från bank. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Verksamhetens kostnader

Granskning har skett mot huvudbok samt en kontroll genom fluktationsanalys, dvs. en analys av väsentliga förändringar i jämförelse med samma period föregående år.

Den mest väsentliga delen i kostnadsmassan är givetvis personalkostnader. En substansanalytisk granskning har utförts avseende förväntan i ökade kostnader baserat på antal anställda och sedvanlig genomsnittlig löneökning. Utökad detaljgranskning har skett avseende pensionskostnader genom avstämning mot beräkning från KPA Pension. Väsentliga förändringar i enskilda kostnadsslag mellan åren har följts upp på intervjubasis.

Stickprovskontroll har skett avseende periodisering av kostnader genom att granska ett urval av transaktioner i huvudboken för augusti och september. Vi noterar att 10 av 16 granskade transaktioner i september är hänförliga till delårsperioden och har inte blivit periodiserade. Effekten av detta är att delårsperiodens kostnader är för lågt bokförda med 6,8 mkr. Beloppet är inte väsentligt men detta indikerar att det finns förbättringspotential i uppföljningen av ej ännu inkomna leverantörsfakturor i delårsbokslutet.

Avskrivningar

Granskning har skett mot huvudbok samt en bedömning av väsentliga skillnader i jämförelse med samma period föregående år. En översiktlig avstämning mot anläggningsregister har även skett. Baserat på vår översiktliga granskning har inget som föranleder en fördjupad granskning noterats.

Finansiella poster

Granskning har skett mot huvudbok samt en bedömning av väsentliga skillnader i jämförelse med samma period föregående år. Mindre förändringar förekommer på kontonivå avseende nya rutiner kring

koncernmässig hantering, men sammantaget är skillnaderna små. Baserat på vår översiktliga granskning har inget som föranleder en fördjupad granskning noterats.

Granskning av väsentliga balansposter

Materiella anläggningstillgångar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Kontroll har skett mot kommunens anläggningsregister samt avstämning av bokförda restvärden i jämförelse med anläggningsregistret. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Stickprovsgranskning avseende investeringar har även utförts. Stickprovets syfte har varit att bedöma om investeringen är balansgill, dvs. om utgiften betingar ett långsiktigt värde för kommunen. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Finansiella anläggningstillgångar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Den mest väsentliga delen i posten avser fordringar på koncernbolag (internbanksverksamheten) samt andelar i koncernbolag. Avstämning har gjorts mot kommunens cashpoolsystem. Gällande värderingen av fordran och andelarna i koncernföretagen kan vi inte se att något nedskrivningsbehov föreligger. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Exploateringsfastigheter

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. En översiktlig kontroll har gjorts utifrån gällande regelverk. Vår bedömning efter översiktlig granskning är att exploateringsredovisningen följer reglerna i Lag om kommunal bokföring och redovisning 6 kap. 6 §. Baserat på vår översiktliga granskning samt postens ringa förändring har inget som föranleder en fördjupad granskning noterats.

Kortfristiga fordringar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Posten har ökat med 357,7 mkr sedan årsskiftet vilket motsvarar 48 %. Ökningen härleds främst till ökade förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Upplupna skatteintäkter har ökat med 108 mkr under året. Stickprovsgranskning har gjorts genom att verifiera ett urval av förutbetalda kostnader och upplupna intäkter mot underlag.

Vi noterar att ett misstag har skett i periodisering av en förutbetald kostnad vilket resulterat i för hög balansomslutning om 23,7 mkr. Felet påverkar inte resultaträkningen.

Avseende kundfordringar har utökad detaljgranskning utförts där avstämning mot kundreskontrasystem utförts samt en översiktlig kontroll av rutinen för reservering av osäkra fordringar.

Kassa och bank

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Detaljgranskningen har bestått i avstämning mot underlag från finansiella institut. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Eget kapital

Granskning har skett mot huvudbok samt genom en IB-UB analys. Ingående balans är avstämt mot kommunens årsredovisning per 2021-12-31. Förändringen i eget kapital avser delårsperiodens resultat, vilket är avstämt mot resultaträkningen. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Avsättningar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Pensionsavsättning är avstämd mot beräkningar från KPA Pension.

Avsättning om 48 mkr har skett avseende medfinansiering av väg 76 - Spångersleden. Avstämning har gjorts mot beslut i kommunfullmäktige. Vår bedömning är att villkoren för avsättning är uppfyllda då beslutet är taget under delårsperioden. Kriterierna för att redovisa en tillgång är inte uppfyllda varför vår bedömning är att redovisningen av en avsättning har gjorts korrekt samt i enlighet med god redovisningssed. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Långfristiga skulder

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Kontroll har skett mot engagemangsbesked från Kommuninvest och kontoutdrag från koncernvalutakontot hos Nordea.

Ökningen av långfristiga skulder hänförs till utökat lån hos Kommuninvest. Vi noterar att statliga investeringsbidrag klassificeras som en skuld vilket bedöms korrekt hanterat. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Kortfristiga skulder

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Det räkenskapspåstående där vi bedömt föreligger risk i vid delårsbokslutet är avklipp. Vi har därför genomfört detaljgranskning i syfte att säkerställa att intäkter och kostnader har bokförts på rätt period. Detta har skett genom att stickprovvis granska upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Särskilt fokus har även funnits på statsbidrag då vi i vår riskanalys bedömt att det föreligger en risk i räkenskapspåståendena riktighet och avklipp. Kontroller har skett mot beslut och villkor från bidragsgivaren och utifrån det har bedömning av redovisningen av statsbidraget skett. Vi har funnit följande avvikelser i vår granskning av statsbidragen:

Säkerställa en god vård och omsorg av äldre avseende 2022

Bidraget ska klassificeras som ett riktat statsbidrag. Statsbidraget ska användas utifrån lokala behov i syfte att möjliggöra förbättringar och utveckling av verksamheten. Medel som inte har använts eller som inte har använts enligt angivna villkor ska återbetalas. Återrapportering av bidraget ska ske till Socialstyrelsen. Vi noterar att kommunen har intäktsfört 8/12 av erhållet bidrag. Korrekt hantering är att bokföra bidraget som en skuld som sedan löses upp och intäktsredovisas i takt med att kommunen uppfyller bidragets villkor. Det är inte möjligt att kvantifiera felet eftersom kommunen inte har märkt transaktioner inom ramen för bidraget med en särskild kod i bokföringen. Däremot är inte erhållet belopp tillräckligt högt för att felet ska kunna anses väsentligt.

Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden

Statsbidraget får användas under 2022 och 2023. Bidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag. Bidraget bestod först av ett grundbelopp som ska intäktsredovisas med jämn fördelning under perioden januari 2022 – december 2023. Beslut om totalt tilldelningsbelopp kom senare, och skillnaden mellan grundbelopp och det totala tilldelningsbeloppet ska periodiseras med jämn fördelning under perioden juni 2022 – december 2023. Vi noterar att kommunen inte har intäktsredovisat bidraget i delårsbokslutet. Effekten av detta blir för lågt redovisade intäkter i delårsbokslutet. Beloppet är inte väsentligt.

Kommunernas medverkan vid 2022 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige

Bidraget ska klassificeras som ett generellt statsbidrag. Statsbidraget ska intäktsredovisas över året från den månad då valmyndigheten har beslutat om statsbidraget. Vi noterar att kommunen har intäktsredovisat bidraget i sin helhet i årsredovisningsraden Verksamhetens intäkter. Den effekt som uppstår är för högt redovisade intäkter i delårsperioden samt att intäkten är redovisad på fel rad i kommunens resultaträkning. Korrekt klassificering är Generella statsbidrag och ekonomisk utjämning. Beloppet är inte väsentligt.

Övriga delposter

Utöver statsbidrag har fokus även funnits på personalrelaterade poster. Semesterskulddlistan har detaljgranskats genom att stickprovsvis kontrollräkna ett antal personers semesterlöneskuld och stämt av dessa personers skuld mot listan. Vidare har kontroll av PO-pålägg skett och arbetsgivaravgifter och källskatt har stämts av mot underlag från Skatteverket. Upplupna löner har stämts av mot listor från kommunens lönesystem. Inga väsentliga avvikelser har identifierats.

Avstämning av obligationer har skett mot avräkningsnotor från banker.

Leverantörsskulder har stämts av mot reskontra.

Löne- och pensionsrelaterade bokslutsspecifikationer

Granskning har skett avseende dessa kostnader i enlighet vad som framgår ovan i granskning av resultaträkningen samt nedan avseende pensionskostnader. I tillägg har granskning skett avseende semesterlöneskuld och kostnader för semesterlöner.

Vi noterar att kostnader för semesterlön inte allokeras löpande på den enhet som ska belastas. Detta utgör ingen avvikelser utifrån vårt uppdrag att granska räkenskaperna, men kan vara värt att poängtera då det kan försvåra styrning och ledning.

Pensionskostnader

Granskning har skett mot underlag erhållet från KPA Pension.

Kommunen har i delårsbokslutet beställt en extern beräkning från KPA gällande pensionsavsättning för de anställda samt förtroendevalda.

Denna har beaktats i delårsbokslutet i sin helhet. Då extern och aktuell beräkning har inhämtats är vår bedömning att ändrade livslängdsantaganden är beaktade.

Under 2021 tecknade kommunen ett avtal om en försäkringslösning uppgående till en kostnad på -717 MSEK inklusive löneskatt. Avtalet innebär en inlösen av vissa pensioner som intjänats före 1998. Dessa pensioner är inte, enligt gällande redovisningslagstiftning för kommuner, bokförda som en skuld i balansräkningen utan återfinns i stället såsom en ansvarsförbindelse. Det innebär att hela summan redovisades som en kostnad i kommunens resultaträkning år 2021. Efter vår översiktliga granskning av delårsbokslutet konstateras att detta har genomslag på lägre kostnader för pensioner i resultaträkningen 2022. Delårsperioden 2022 belastades med kostnader om 67,1 mkr avseende pensionsförmåner intjänade före 1998, vilket kan jämföras med samma period 2021 då beloppet uppgick till 72,5 mkr.

Finansiell leasing

Under 2021 klassificerade kommunen om en stor del av sina hyreskontrakt och redovisar nu dessa enligt principerna för finansiell leasing. Detta innebär att kommunens redovisar objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som en skuld i balansräkningen. Som kommunen beskriver i delårsrapporten har omklassificering inte hunnits göras av samtliga hyresavtal av finansiell karaktär per delårsbokslutet. Det är svårt att uppskatta beloppet på de återstående hyresavtalen som är kvar att klassificera om, men beloppet som påverkar balansräkningen är med all sannolikhet väsentligt. Om kommunen hade redovisat samtliga av sina hyresavtal av finansiell karaktär i enlighet med principerna för finansiell leasing hade balansomslutningen varit högre än vad den presenteras i delårsrapporten. Detta påverkar vissa av kommunens nyckeltal, exempelvis soliditet. Vid redovisning enligt principerna för finansiell leasing av samtliga hyresavtal av finansiell karaktär hade kommunens soliditet varit lägre. Vår bedömning är att detta inte ger en väsentlig påverkan av resultaträkningen eftersom den hyreskostnad som har redovisats under delårsperioden för ej omklassificerade avtal är i liknande nivåer som den kostnad för avskrivningar och räntor som ska ha redovisats vid finansiell leasing. Vi har via intervju stämt av att kommunen under delårsperioden fortsatt arbetet med att säkerställa en korrekt redovisning av avtal av finansiell karaktär. Vi rekommenderar kommunen att fortsatt arbeta med omklassificering av de hyresavtal som bedöms vara av finansiell karaktär.

Periodisering riktade statsbidrag

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Särskilt fokus har funnits på riktade statsbidrag då vi i vår riskanalys bedömt att det föreligger en risk i räkenskapspåståendena riktighet och avklipp. Kontroller har skett mot beslut från bidragsgivaren och utifrån det har bedömning av syftet med bokningen skett, om kommunen har bokfört transaktionen som skuld i och med att det föreligger en skyldighet att betala tillbaka ej förbrukade medel eller om bokningen har skett i syfte att periodisera intäkter. Granskningen har skett utan avvikelse med undantag för redovisningen av statsbidraget *Säkerställa en god vård och omsorg av äldre avseende 2022*, som tidigare nämnt.

Periodiseringar från 2020

Vi har utifrån en risk- och väsentlighetsanalys granskat samtliga balansposter som bedöms väsentliga. Avseende periodiseringar utgör de riktade statsbidragen den förhöjda risken, vilka rapporterats särskilt ovan. I övrigt har vi inte noterat några väsentliga periodiseringsposter som hanterats felaktigt.

Internbanksverksamheten

Under 2021 ändrade kommunkoncernen sin hantering avseende upplåning av likvida medel. Utifrån tidigare hantering tog kommunen ett externt lån på det belopp som dotterbolaget behövde. Därefter lånade kommunen ut summan till bolaget. Skuldförbindelser tecknades och signades av part från bolaget och från kommunen. Detta skapade enligt uppgift mycket administration eftersom det blev många lån att hålla koll på.

Numera har inte kommunen interna reverser utan bolagen har i stället en ökad limit på respektive bolags underkonto i Nordea. Detta innebär att en fordran alternativt skuld till respektive bolag bokförs utifrån saldot på bolagets underkonto i cashpool systemet.

Inför varje år tar kommunfullmäktige ett beslut hur mycket respektive bolag får låna. Utifrån detta sätts limiten på underkontot i cashpool systemet. I och med att skulder varierar från dag till dag är det inte möjligt att skriva en skuldförbindelse på samma sätt som tidigare. Av den anledningen har skuldförbindelse tecknats utifrån beslutad limit på respektive konto i cashpool systemet. Vi har verifierat detta genom att hämta in kopior på skuldebrev.

Granskning av resultaträkning – nämnder och kommunstyrelsen

Granskning har skett mot respektive nämnds huvudbok som genom analytisk granskning. Vi har följt upp förändringar överstigande 2,25 % av respektive nämnds totala kostnader. Väsentliga förändringar i enskilda kostnadslag mellan åren har följts upp på intervjubasis. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Kassaflödesanalys

Vi har noterat att kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas i kassaflödesanalysen vilket är i enlighet med 8 kap. 1 § LKBR. Posterna i kassaflödesanalysen stämmer överens med balansräkning och resultaträkning i tillämpliga delar. Räkenskapsårets kassaflöden i kassaflödesanalysen hänförs till följande sektorer:

- löpande verksamhet,
- investeringsverksamhet,
- finansieringsverksamhet.

Vi har stämt av kassaflödesanalysen mot underliggande beräkningar utan att notera väsentliga avvikelser. Kassaflödesanalysen bedöms i allt väsentligt att vara korrekt och presenteras i enlighet med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Sammanställd redovisning

Från och med den 1 januari 2022 är kommunens ägarandel i Gästrike Räddningstjänst 61,59 % mot tidigare 54,41 %. I övrigt är det ingen förändring i koncernstrukturen.

Resultatet för Gävle kommunkoncern uppgår till 817 mnkr och består av resultatet för Gävle kommun om 582,4 mnkr samt resultatet 389,8 mnkr från bolag och förbund efter koncernelimineringar. Årets utdelning från Gävle Stadshus AB reducerar sedan kommunkoncernens resultat med 155,2 mnkr för räkenskapsåret.

Gävle kommunkoncerns resultat är i delåret 453,2 mnkr högre jämfört med samma tidpunkt föregående år. Då drabbades kommunkoncernen av ökade kostnader i samband med skyfallet i augusti 2021 och resultatet påverkades negativt, totalt med 423,4 mnkr. Resultatet per delår 2 är nu tillbaka på den nivå det var på tidigare år. Årets utdelning är även den högre jämfört med föregående år. Utdelningen om 155,2 mnkr för året är en ökning med 61,6 mnkr mot föregående års utdelning om 93,6 mnkr.

Resultaträkning 2022-08-31	(mnkr)
Resultat Gävle kommun	582,4
Resultat bolag och förbund	389,8
Utdelning Gävle Stadshus AB	<u>-155,2</u>
Resultat Gävle kommunkoncern	817,0

Då det för delåret sker en översiktlig granskning av Gävle kommunkoncerns räkenskaper, kan vi inte med säkerhet uttala oss om den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

B Är resultatet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat?

Övergripande måluppfyllelse kommunen

Gävle kommun tillämpar sedan 2020 en styrmodell där kommunen har fem kommunövergripande verksamhetsmål. Dessa mål gäller för hela mandatperioden.

För delåret är bedömningen att tre mål anses vara delvis uppfyllda och två mål uppfylls ej. Årets resultat är liksom föregående år, till viss del präglad av Covid-pandemin. Det finns inga restriktioner kvar, man får dock anta att pandemiläget fortfarande får effekt, direkt eller indirekt, på måluppfyllelsen.

Kommunövergripande mål	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
■	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
■	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Målet anses vara delvis uppfyllt. Målet består av fem indikatorer varav utfall presenteras för en av indikatorerna, för resterande indikatorer lämnas en prognos. Prognosen är att målvärdet för fyra av indikatorerna kommer att nås. För den femte indikatorn lämnas ingen prognos om den förväntas uppnås, delvis uppnås eller ej uppnås.

Pandemin har fortsatt att påverka förutsättningarna för elevernas lärande. Detta genom elevers och lärares frånvaro och långa perioder av fjärr- och distansundervisning, trots detta har resultaten i grundskolan förbättrats ytterligare. Skillnaden i resultat mellan olika grundskolor, har på nationell nivå ökat. Meritvärdet mellan de högst respektive lägst presterande skolorna hade en skillnad på drygt 40 poäng år 2000. Gävle har minskat skillnaderna i meritvärde jämfört med riket. År 2014 var det en skillnad på 100 poäng, år 2022 är skillnaden endast 40 poäng. Resultatet inom gymnasieskolan däremot har försämrats något jämfört med föregående år.

Andelen elever med behörighet till ett nationellt program är nu enligt verksamhetsrapporten (inklusive sommarskolan) 85,2 %, vilket är den högsta andelen på många år. Det faktiska utfallet presenteras i samband med årsredovisningen men en prognos är att målvärdet om 87,2 % som gäller för både de kommunala och de fristående skolorna kommer att uppnås.

Målvärdet om 74 % för gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år bedöms nås. Målvärdet har ökat från föregående år, då det var 71,9 %.

För indikatorn andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning presenteras utfallet först i samband med årsredovisningen. Bedömningen är att målet om 78% kommer att nås.

Utfall för målvärdet Andel elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning fås först i samband med årsredovisningen. Bedömningen är dock att målvärdet om 69 % kommer att uppnås. Inom vuxenutbildningen har fokus lagts på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vuxenutbildningen arbetar med att förbättra studieresultaten, minska avhopp och avbrott i studier.

Målvärdet för andelen av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning är 29 %. För indikatorn lämnas ingen prognos per helår, dock finns ett utfall på 27 % per delår två. Målvärdet var även föregående år 29 %, dock nåddes inte detta. Utfallet blev 26 %. I riket har andelen också ökat, andelen är nu 30 %. Det innebär att skillnaden mellan Gävle och riket i övrigt kvarstår.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde	Prognos Helår	Utfall	Status
1 Andel elever i årskurs 9 som är behörig till ett nationellt program på gymnasieskolan	85,7 %	86,5 %	Ok	87,2 %	 Uppnås		Ok
2 Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år.	71,9 %	72,7 %	Ok	74 %	 Uppnås		Ok
3 Andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	71 %	77,2 %	Ok	78 %	 Uppnås		Ok
4 Andel elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning	68 %	81,5 %		69 %	 Uppnås		Ok
5 Andel av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning	29 %	26 %		29 %		27 %	

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.

Målet består av 5 indikatorer och inga nya värden finns att tillgå för delår 2 2022. Det finns ej heller någon prognos för förväntad måluppfyllelse på någon av indikatorerna. Nya mätningar kommer att ske under december månad 2022. Detta medför att en analys av målet blir svårt att göra. Målet anses vara delvis uppfyllt vilket är samma bedömning som vid årsredovisningen 2021.

I kommunplanen betonas vikten av att Gävle kommun ska vara en plats där alla ges möjligheter till att bidra till den gemensamma utvecklingen. Förutsättningar för detta är tillit till samhället, en trygg inkomst och ett meningsfullt arbete och fritid som skapar grunden för en god hälsa. Baserat på den information som delges i rapporten är det svårt att bilda sig en uppfattning om hur det går.

Målvärdet för Vuxna biståndsmottagare, andel av befolkningen i % är 1,91%. Den senaste mätningen är från 2020 och där var utfallet 1,8%. Det är orimligt att tro att målvärdet kommer att nås för 2022 per helår, detta på grund av pandemin.

Självskattat hälsotillstånd mäter den andel av invånarna mellan 18–64 som angivit att det egna hälsotillståndet är bra eller mycket bra. Detta mäts vartannat år utifrån regionala enkäter samt utifrån information från Folkhälsomyndigheten och Hälsa på lika villkor. Målvärdet är 77 % och den senaste mätningen som var 2021 (Kolada) visade på ett utfall på 71 %.

Anmälda våldsbrott är en summering av nio brottskategorier där statistiken hämtas från BRÅ. Målvärdet är 1100 enligt kommunplanen för 2022 och utfallet för 2021 visade på 1067. Målvärdet har höjts jämfört med föregående år, då var målvärdet 980. Man får anta att höjningen av målvärdet beror på att antalet brott som anmäldes var högre än målvärdet.

Målvärdet för invånare 18–64 med avsaknad av tillit av andra är för 2022 26% enligt kommunplanen. Utfallet baseras på data av fyra befolkningsenkäter och utfallet 2021 var 30 %. Detta är en försämring med 2 procentenheter i jämförelse med 2018. Det är således rimligt att tro att målvärdet inte kommer uppnås även om inga nya data kan presenteras.

Utfallet för förtroende har ett målvärde på 42 för 2022, föregående år var index 43. Utfallet föregående år var 40. Det finns ingen prognos för om målvärdet 42 beräknas nås.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde	Prognos Helår	Utfall	Status
1 Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel % av befolkningen	1,4 %			1,91 %			
2 Självskattat hälsotillstånd	76 %			77 %			
3 Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	980	1 067	Större avvikelse	1 100			
4 Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	22 %	30 %		26 %			
5 Förtroende	index 43	index 40	Mindre avvikelse	index 42			

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Målet påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle består av fem indikatorer varav utfall för 3 indikatorer finns per delår 2. Prognos finns för fyra av målen. Tre av dessa har en prognos som påvisar att målvärdet inte kommer att nås per helår. De tre indikatorerna är; Företagsklimat (ranking), Byggklar mark för företagande och Arbetslöshet avvikelse från rikssnittet (procentenheter). Målet anses inte vara uppfyllt.

I delårsrapporten avseende delår 1 framgick det ett antal verksamheter och aktiviteter har bedrivits. Detta med syfte att direkt eller indirekt bidra till det kommunövergripande målet om ett Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle. Föregående år antog kommunfullmäktige Näringslivsprogrammet 2021–2025, detta för att skapa förutsättningar att utveckla och effektivisera det fortsatta arbetet på koncernnivå.

NKI, kommunens service till företag har förbättrats kraftigt jämfört med tidigare år. Årets målvärde är 75 och utfallet per delår 2 är 72. Utfallet för 2021 uppgick till 72. Undersökningen utgår ifrån sex kategorier och ett utfall på 70 eller mer anses vara bra. I tre kategorier fick Gävle ett resultat som var sämre än 70 och dessa var: bygglov, miljö-och hälsoskydd samt serveringstillstånd.

För indikatorn Nyregistrerade företag saknas prognos och utfall, målvärdet är 7,2. NKI, Svenskt Näringslivs rankinglista eller nyföretagarstatistiken redovisas inte per tertial 1 och 2. Därför finns få värden för indikatorerna vid delårsrapporteringen. Målvärdet för året är 7,2 och för föregående år finns inget utfall. År 2020 låg utfallet på 5,44.

Den rankinglista som Svenskt Näringsliv rapporterar angående ranking visade på en viss förbättring men Gävle kommun ligger långt från uppsatt indikatorvärde. Gävles placering i ranking av företagsklimat har på senare år försämrats. 2019 tappade Gävle kommun 19 placeringar i

ranking och placerade sig på plats 273. 2020 försämrades Gävles placering, kommunen slutade på plats 279. Detta resultat förbättrades under 2021 och Gävle rankades på plats 271. Detta innebar en förbättring mot 2019 föregående år och även mot 2020. Målvärdet för 2022 är 100 och prognosen är att målvärdet inte nås. Målvärdet föregående år var 110, vilket inte nåddes. Trots att det inte nåddes, har man ändock ändrat målvärdet till att man ska rankas som högst 100 på Svenskt Näringslivs lista. Rankingen är beroende av ett antal delmoment som baserar sig på både statistik och svar från företag. I kommunplanen belyses särskilt vikten av fyra synpunkter från näringslivet; attityder till företagande, kompetensbrist, upphandling och bemötande.

Indikatorn arbetslöshet, avvikelse från rikssnittet, har ett målvärde på högst 1,3 % och utfallet föregående år var 2,5%. Utfallet per delår 2 är 2,7 %. I delårsrapporten under avsnittet sysselsättning, framgår att arbetslösheten har minskat i Gävle kommun och uppgår nu till 9,3% av den registerbaserade arbetskraften. Det är en minskning av arbetslösheten från 10,3 % föregående år. Samma siffror för riket visar på en minskning där arbetslösheten nu uppgår till 6,6 %, föregående år var siffran 7,7 %. Baserat på dessa uppgifter i delårsrapporten skulle gapet vara 2,7 procentenheter och således långt ifrån målvärdet. Gapet har ökat då arbetslösheten har minskat mer på riksnivå.

Det näringslivsprogram som är framtaget i samverkan mellan näringslivet, myndigheter samt Gävle kommun, med syfte att stärka det lokala näringslivet, reviderades enligt beslut i kommunfullmäktige i september 2021. Programmet utgår från fyra målområden; Gävle kommuns service till företag, Så hittar företag rätt kompetens att anställa, Gävle växer samt Gävle för alla. I programmet förklaras vad respektive målområde innebär samt hur det ska mätas. Näringslivsprogrammet sträcker sig till 2025. Uppföljning kommer att ske varje år i samband med årsredovisning.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde	Prognos Helår	Utfall	Status
1 NKI, Kommunens service till företag	index 75	index 72		index 75	 Uppnås	index 72	
2 Nyregistrerade företag	7,2 st			7,2 st			
3 Företagsklimat (ranking)	högst 110	plats 271		högst 100	 Uppnås ej		
4 Byggklar mark för företagande	minst 60 ha	12,9 ha		minst 60 ha	 Uppnås ej	9 ha	
5 Arbetslöshet, avvikelse från rikssnittet (procentenheter)	högst 1,4%	2,5 %		högst 1,3%	 Uppnås ej	2,7 %	

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Målet består av sex indikatorer varav utfall för delår 2 presenteras för fem av dem. Prognosen för fyra av de indikatorer som presenteras är att målvärdet inte kommer att uppnås. Målet redovisas som inte uppfyllt, målet redovisades som delvis uppfyllt i årsredovisningen 2021.

Bostadsbristen är ett fortsatt problem och om prognosen på 120 000 Gävlebor år 2030 infrias måste fler bostäder till. Tillskottet om 800 bostäder per år som tagits fram som ett mått i riktlinjer för bostadsförsörjning har inte nåtts under flera år. Dock hade kommunen ett utfall på 701 vid årsredovisningen för 2021. Målvärdet för nettotillskott av bostäder är som föregående år 800. Utfallet per delår 2 är 207 och prognosen är att man inte kommer att nå målvärdet. Planberedskapen för bostäder i Gävle beskrivs ändock som mycket god med 1860 bostäder.

Utfallet för byggklar mark är på delsårsbasis 9,0 vilket innebär att det är långt ifrån målvärdet om 60 hektar och målvärdet bedöms inte nås. Ett antal projekt är planerade för att möjliggöra verksamhetsmark, till exempel Ersbo etapp 4 med cirka 87 ha, Västra Kungsbäck etapp 2 cirka 8 ha och Fredriksskans cirka 65 ha.

Utfall för Gävlebornas uppfattning om att bo och leva i kommunen fås först i samband med årsredovisningen. Utfallet baseras från och med 2021 på en enkät där resultatet utgår ifrån andel som tycker "ganska bra" eller "mycket bra". Målvärdet för 2022 är lägst 40 %. Utfall 2021 var 92 % varför målvärdet 2022 verkar mycket lågt satt och dessutom sänkt från 71 % 2021.

Indikatorn som mäter kollektivtrafikens resande, har samma målvärde som föregående år, lägst 26 %. Prognosen är att målvärdet inte nås för helåret, utfallet för delåret är 14,5 %. Utfallet på helåret föregående år var 10,9 % och för delår 2 9,9 %, resandet med kollektivtrafiken har således ökat något.

Cykeltrafiken har ett målvärde på lägst 8300, vilket är samma värde som föregående år. Prognosen är att målvärdet inte nås, utfallet per delår 2 är 4331. Utfallet per helår för 2021 var 3994 vilket innebär att hittills i år har man ett högre utfall än totalt föregående år.

För Antalet gående i centrum är målvärdet 1,81 %, vilket är samma värde som föregående år. Prognosen är att detta uppnås delvis. Utfallet för 2021 var 1,11 % och per delår 2 är värdet 1,36 %. Detta är en ökning med 33 % jämfört med samma period år 2021.

Utfallet för indikatorerna 4,5 och 6 tros fortsatt ha påverkats av pandemin. För många har arbetsrutinerna förändrats, många arbetar i högre utsträckning hemma. Man kan därför anta att förändrade vanor har påverkat utfallet för indikatorerna andel av motorburen trafik som sker med kollektivtrafik, antal cyklister vid fasta mätpunkter samt antal gående i stadskärnan.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde	Prognos Helår	Utfall	Status
1 Nettotillskott av bostäder genom ny-, till- och ombyggnad	Lägst 800 st	701 st	Ok	Lägst 800 st	 Uppnås ej	207 st	
2 Antal hektar byggklar mark till näringslivet inom Gävle kommun	Lägst 60 ha	12,6	Större avvikelse	Lägst 60 ha	 Uppnås ej	9	
3. Gävlebornas uppfattning om att bo och leva i kommunen. Andel (%) som tycker "Ganska bra" eller "Mycket bra"	Lägst 71%	92		Lägst 40%			
4 Andel av motorburen trafik som sker med kollektivtrafik	Lägst 26 %	10,9 %	Större avvikelse	Lägst 26 %	 Uppnås ej	14,5 %	
5 Antal cyklisterna vid fasta mätpunkter	Lägst 8 300	3 994	Större avvikelse	Lägst 8 300	 Uppnås ej	4 331	
6 Antal gående i stadskärnan	Lägst 1,81 %	1,11 %	Större avvikelse	Lägst 1,81 %	 Uppnås delvis	1,36 %	

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Målet består av sex indikatorer varav prognos presenteras för samtliga. Utfallet för fem av dessa är dock hämtat från föregående årsredovisning (2021) eller tidigare. Målet i sin helhet bedöms delvis uppnås vilket är samma utfall som vid årsredovisningen 2021. Flera av indikatorerna följs upp i samband med redovisning av det miljöstrategiska programmet.

2020 rankades Gävle som andra bästa miljökommun och vid delår 2 2022 är utfallet plats 5. Det innebär att Gävle för tillfället har tappat 3 placeringar. Målvärdet för året är plats 5. Prognosen är att det uppnås och utfallet för perioden är plats 5.

För indikatorn utsläpp till luft av växthusgaser är målvärdet 0,86. Målvärdet för 2021 var 0,97 och utfallet var 2,89. Prognosen är att målvärdet inte nås. Trots att man inte nådde målvärdet föregående år (målet hade en större avvikelse) har man valt att sänka målet för utsläppsvärdet.

Målvärdet för Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status är för 2021 35 %, utfall visade då på 27 %. Detta är dock en förbättring från 2020 då värdet var 16 %. Målet är på sikt 100 %. Prognosen är att målvärdet inte nås. Här har målvärdet höjts trots att det var en större avvikelse från det lägre målvärdet föregående år.

Målvärdet för skyddad natur totalt är 5,1 % för 2022. Inget nytt utfall har presterats, det senaste utfallet var för 2021 4,4 %. Prognosen är att målvärdet uppnås delvis.

Det senaste utfallet för kvävedioxidhalten vid södra Kungsgatan var 56 ggr/år för 2021. Vilket innebär att målet uppnåddes. Målvärdet ligger kvar på 175 ggr per år. Prognosen är att målvärdet delvis uppnås 2022.

För insamlat hushållsavfall är målvärdet för 2022 400 kg/person. Senaste utfall 2021 visade på 428 kg/person. Prognosen är att målvärdet inte nås. Målvärdet är detsamma som föregående år.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde	Prognos Helår	Utfall	Status
1 Aktuell hållbarhets miljöranking Bästa miljökommun	5	6		5	 Uppnås	5	
2 Utsläpp till luft av växthusgaser	0,97	2,89		0,86	 Uppnås ej		Större avvikelse
3 Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status	35 %	27 %		40 %	 Uppnås ej		Större avvikelse
4 Skyddad natur totalt	4,5 %	4,4 %		5,1 %	 Uppnås delvis		Mindre avvikelse
5 Uppmätt kvävedioxidhalt vid Södra Kungsgatan 12	175 ggr/år	56		175 ggr/år	 Uppnås delvis		Ok
6 Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	400	428		400	 Uppnås delvis		Mindre avvikelse

Sammanfattningsvis bedöms tre mål vara delvis uppfyllda och två mål uppfylls inte alls. Revisionen delar uppfattningen att målen bör ses som delvis uppfyllda gällande de mål där uppdaterade utfall finns. Vid delåret saknas dock utfall samt prognos för större delen av indikatorerna varför det blir svårt att uttala sig om måluppfyllelsen för dessa mål. Av totalt 27 indikatorer saknas utfall för 17 av dem och för 1 av indikatorerna är det utfall som presenteras samma utfall som i årsredovisningen för 2021. Det är indikatorn NKI, Kommunens service till företag. För 19 av indikatorerna finns det en prognos för helår.

Revisionen kan konstatera, baserat på de utfall som finns att tillgå, att målet om kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor infrias i form av att resultaten, åtminstone i de kommunala skolorna, fortsätter att förbättras.

Det finns inga nya utfall inom trygghetsmålet varför det blir svårt att uttala sig om Gävle är på rätt väg eller inte.

Vad gäller de indikatorer som är kopplade till målet om ett bättre företagsklimat ses en viss ljusning i form av att Gävle ändå förbättrar sitt resultat i Svenskt Näringslivs ranking, även om det är en marginell förbättring. Arbetslösheten är fortsatt högre än riket och gapet har ökat baserat på de preliminära siffrorna. Befolkningen ökar även om det inte är enligt prognos och statistiken tyder på att det inte är i den arbetsföra åldersgruppen den största befolkningsökningen sker relativt sett, vilket får betydelse för den demografiska försörjningskvoten. Sammantaget kommer dessa faktorer belasta välfärdssystemet ytterligare. Det är således viktigt att det skapas nya arbetstillfällen och att så många som möjligt i arbetsför ålder arbetar.

Effekterna av pandemin kan innebära att det sker en förflyttning från storstäderna, vilket skulle kunna gynna Gävle ur flera perspektiv men för att öka attraktionskraften är en förutsättning att det finns tillräckligt med bostäder. Det finns bara ett nytt utfall kopplat till målet om en hållbar och klimatneutral kommun. Gävle har tappat placeringar och var föregående år nere på plats 6. Utfallet per delår 2 är en placering på 5.e plats. Resultatet får ändå ses som gott och stabilt över tid.

Det kan också konstateras att målvärden har förändrats från föregående år. Detta trots att utfallen visar att vissa målvärden inte nåddes föregående år. Man har alltså i år ett målvärde som ser ut att vara ännu svårare att nå än föregående år.

Övrigt

Sjukfrånvaro totalt för kommunen

Den totala sjukfrånvaron för kommunens anställda uppgår under perioden januari - juli 2022 till 7,0 %, vilket är en ökning med 0,3 % jämfört med 2021 (6,7 %). Sjukfrånvaron förklaras främst av spridningen av Covid-19 och riktlinjer att stanna hemma vid minsta symptom och även om någon i det egna hushållet var sjuk, utan att man själv uppvisade symptom.

Sjukfrånvaron inom sektorerna varierar (sjukfrånvaro redovisas inte per nämnd). Inom sektor Välfärd Gävle ökar sjukfrånvaron från 8,0 % till 8,7 % i år. Sjukfrånvaron ökar också inom sektor Livsmiljö Gävle från 2,6 % till 3,0 % i år. Likaså ökar sjukfrånvaron inom sektor Styrning och stöd från 2,9 % till 3,2 % i år. Däremot minskar sjukfrånvaron inom sektor Utbildning Gävle från 6,9 % till 6,8 % i år.

Ovanstående påverkar kommunens korttidsbemanning där det totala behovet av vikarier ökat inom samtliga sektorer, särskilt inom sektor Utbildning Gävle och sektor Välfärd Gävle. I den sistnämnda sektorn har bemanningsläget varit besvärligt. Jämförelse mellan 2021 och 2022 (samma period) visar en minskning i bemanningsenhetens servicegrad

för kommunen som helhet, sektor Utbildning Gävle och sektor Vårld Gävle. Under hösten 2022 kommer en extern genomlysning att genomföras av både bemanningsenheten och kommunens bemanningsprocess.

Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 % av skatteintäkterna

Med resultat i detta mål avses resultat exkl. realisationsvinster och exploatering. Bedömningen i delårsrapporten är att målet uppnås.

Indikator:

Resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren.

Målvärdet för indikatorn är satt till 2,5 % för 2022 och det prognostiserade resultatet om 2,9 % når därmed det budgeterade överskottet under de senaste åtta åren.

Måluppfyllelse:

Revisionen noterar att målvärdet för indikatorn är oförändrat jämfört med föregående år. Enligt kommunplanen kommer målvärdet för indikatorn sedan sänkas årligen fram till 2025 då det är satt till 2,0 %. Det ekonomiska överskottet över tid bedöms vara viktigare än resultatet enskilda år. Det långsiktiga målet för kommunkoncernens resultat har sedan år 2020 reviderats till 1 % från tidigare 2 %.

Prognosen för helåret visar på att kommunens nettokostnader (exkl. realisations- och exploateringsresultat) ökar med 413,8 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 6,3 %. Skatteintäkterna prognostiseras en ökning med 4,3 %, vilket motsvarar 285,8 mnkr. Enligt prognos ökar alltså nettokostnaderna (exkl. realisations- och exploateringsresultat) med 128 mnkr mer än vad skatteintäkterna ökar, vilket i så fall resulterar i att det fattas 11,9 mnkr i skatteintäkter för 2022. Prognosen för årets resultat utgör 2,9 % av skatteintäkterna.

Utifrån det prognostiserade årsresultatet delar vi bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet uppnås.

Notering

Vi noterar att budgeterat årsresultat om 58,6 mnkr är exklusive resultat effekter av exploaterings- och realisationsresultat men jämförs med ett prognostiserat resultat inklusive realisationsresultat i delårsrapporten. Denna jämförelse visar då en årsprognos som är 114,7 mnkr högre än årsbudget vilket ger en felaktig bild. En jämförelse av budget inklusive realisationsresultat mot samma årsprognos ger tvärtom en negativ resultat effekt om 73,9 mnkr mot årsbudget.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Målet har uppfyllts för perioden januari till augusti. Kommunkoncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet, som är den ena indikatorn till målet, uppgick då till 37,8 %, jämfört med målvärde om minst 32,8 %. Helårsbedömningen av målvärdena för koncernens soliditet, bedöms i delårsrapporten uppnås vid årets slut.

Den andra indikatorn för målet är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Skuldsättningsnivån per augusti klarar målvärdet om 103 500 kr per invånare. Målvärdet för indikatorn beräknas däremot inte uppnås på helårsbasis. Prognosen anger ett kapitalbehov om 106 044 kr per invånare.

De felaktigheter revisionen noterat i underliggande beräkningar har rättats innan delårsrapporten behandlades i kommunstyrelsen. Utifrån de prognoser och beräkningar vi tagit del av delar vi bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet uppnås.

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringen i kommunen överstiger 100 % och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom GFAB och AB Gavlegårdarna (ABG) över en åttaårsperiod överstiger 67 %.

I delårsrapporten bedöms målet på helårsbasis med prognosen som underlag. Självfinansieringsgraden under den senaste åttaårsperioden uppgår i delåret till 84 % och överstiger därmed det långsiktiga målet om 67 % samt målvärdet satt till 69 % på årsbasis för kommunkoncernen. Även självfinansieringsgraden isolerat för 2022 om 134 % klarar målvärdet, satt till 41 %.

Kommunens egen självfinansieringsgrad, per år har ett utfall på 334 % och klarar målvärdet satt till 60 % för 2022. Indikatorn för avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna har ett utfall på 44 % och därmed uppnås även det målvärdet om 18 %.

De felaktigheter revisionen noterat i underliggande beräkningar har rättats innan delårsrapporten behandlades i kommunstyrelsen. Revisionen delar bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet kommer att uppnås. Den analys som gjorts av indikatorerna, visar på den slutsatsen.

C. Uppfyller kommunen det lagstadgade balanskravet?

Balanskravet

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat (exklusive realisationsvinster), är uppfyllt.